

200.
CONTINUATIO

Dissertationis Academicæ

De

Regno WestroGothorum in Gallia,

Quam

*Consensu Amplissimi Senatus Philosophici in Regia
Academia Aboënsi,*

Præfide

Mag. JOHANNÉ BILMARK,

Histor. ac Phil. Pract. Prof. Reg. & Ordin.

Pro Gradu Philosophico

Publice examinandam proponit

OLAUS MATTHIÆ LODIN,

Angermannus.

In Auditorio Majori die XX. Maji MDCCXCV,

Horis ante meridiem consuetis.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

Konungens

TroMan, Lagmannen och Politie Borgmästaren
i Stapelstaden Åbo,

Högådle Herrn,

Herr SVEN F. SYNNERBERG.

Det ädelmod, som i alla Herr Lagmans göromål framlyser, och hvaraf jag i synnerhet fått róna många vedermålen, förvissar mig derom, at Herr Lagman med gunstigt välbehag uptager desä blad, hvilka jag endast i den afligt vågat Herr Lagman tilågna, at dermedelst få offenteligen betyga min ödmjukaste årkånfla för alla mig bevistå välgerningar. Himlen tilldele Herr Lagman all sjelfbegårlig välgång och förnöjsamhet; i hvilken trogna önskan jag med djup vörtnad framhårdar at vara

Högådle Herr Lagmans

Ödmjukaste tjenare,
OLOF MATH. LODIN.

§. VII.

Legionibus Romanorum in Galliam deductis, non hoc intendit Constantius, ut regiones, irruptionibus barbararum gentium ab imperio occidentali avulsas, huic iterum innecteret, sed privata commoda publicæ præferens saluti, omni cogitatione in id ferebatur, quo modo Ataulphum vel debellaret, vel saltem ita in angustias redigeret, ut Principem PLACIDIAM, cui imperium Romanum in dotem citius ferius cessurum prævidit, Ataulpho ereptam, sibi thalami sociam, quod summa votorum suorum tunc fuit, adjungeret. Postquam autem cognovit, Ataulphum cum sua conjuge & majori Gothorum parte ad ejus adventum in Hispaniam secessisse, suamque expeditionem frustraneam futuram, a proposito in Aquitaniam & Gallicum W. Gothorum regnum irrumpendi destitisse videtur, moliminum suorum successum a fortuna, sibi tandem propitia futura, expectans; quo factum, ut WestroGothorum in Galliæ oris Reges cum provinciis Hispanicis, a se occupatis, regiones Gallicas suæ potestati antea subjectas aliquamdiu conjungerent.

Interea moritur, uti vidimus, Ataulphus, qui antequam extremum efflaret halitum, fratri suo, ut Placidiam, pomum eridis inter Romanos & W. Gothos, ut prævidit, futuram, Imperatori Honorio redderet, imperavit (*a*). Enimvero alia fuit mens SINGERICO, qui non successionis lege, sed partium studio ad vacuum Gothorum solium pervenit (*b*), nihil magis discupienti, quam ut in desolatam Ataulphi familiam truculentum suum ostenderet animum, quem faciendi occasionem quum nefariis somnino factis habuisset, a Gothis, tantum generis humani monstrum non amplius ferentibus, interemtus fuit (*c*). Huic in regnum successit WALLIA, ob suam æquitatem, prudentiam ac fortitudinem a Gothis electus, qui ad Constantium, ex cujus nutu res majoris momenti in imperio tunc gerebantur, legatos misit, Placidiam tantopere ab eo desideratam ipsi oblaturus, si ille vicissim postulatam frumenti copiam acciperet. Perplacuit Constantio ista conditio; quare pacto sine ulla cavillatione confestim fuit satis factum (*d*), quod contigit an. Ch. 416 (*e*). Posthæc Wallia, superatis populis ferocissimis, Suevis, Alanis & Wandalis, qui in Hispania sedes sibi, expulsis veteribus incolis, fixerant, eo rem perduxit, ut Constantius, Imperatore Honorio suffragante, Regi WestroGothorum proponeret permutationem quarundam regionum Hispanicarum, ab hoc nuper occupatarum, cum provinciis aliis Galliæ meridionalis (*f*). Quam conditionem, utpote sibi utilem, non detrectans Wallia, in perpetuam

tuam possessionem accepit Aquitaniam secundam, Galliae Gothicae nomen usque ad CAROLI CALVI tempora servantem, cum quibusdam civitatibus finitimarum provinciarum; Constantius autem imperio occidentali asseruit Galliam Narbonensem, excepta urbe Tolosa, Regum WestroGothorum sede (h). Paulo post Wallia, ejus corporis vires continuis bellis fuerant admodum fractae, an. C. 419, postquam sibi suaeque gloriae satis, suis autem civibus parum vixisset, diem obiit supremum (i).

- (a) OLYMPIODORUS libr. cit. pag. 149. τελευτῶν δὲ ἀδελφὸς προσέειπε τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ ἀποδῆναι πλακιδίαν, hoc est: Moriens Ataulphus fratri suo praecepit, ut Placidiam redderet. (b) Vid. OLYMPIODORI Libr. & Loc. cit. at qui successit Savi frater Singericus studio potius ac vi, quam succeſsione ac lege creatus. (c) Vid. OLYMPIODORI libr. & loc. citat. (d) Vid. JORNANDIS libr. de rebus Geticis p. m. 112: Quo placito Constantius ovans, cum copia armatorum, & pæne jam regio apparatu Hispanias petit. Cui Wallia Rex Gothorum non minori provincinſu ad clauſtra Pyrenæi occurrit, ubi utraque parte legatione directâ, ita convenit pacisci, ut Placidiam, Sororem Principis, redderet, suaque solatia Romanæ reipublicæ, ubi usus exigeret, non denegaret. Alii auctores commemorant, Walliam ab Imperatore annonam vicissim accepisse. (e) Vid. Prosper. AQUITANUS in Chronico ad an. C. 416. (f) Vid. Auctorem modo citat. in Chron. ad an. Cap. 418. (g) Vid. ISERHJELMI Disſert. de Regno W. Gothorum in Hispania p. 33. (h) Vid. JORNANDIS libr. citat. p. m. 114. Pluribus hæc persequitur Le BEAU dans L'Histoire du Bas Empire Tom. VI. p. 496 & seq. (i) Vid. IDATII Chronicon ad an. 418.

§. VIII.

Mortuo Wallia, qui unicam tantum reliquit filiam, WestroGothi Regem sibi elegerunt THEODORICUM, ob eximium tam animi, quam corporis robur sibi commendatissimum (*a*), qui nascenti regno magis magisque constituendo primos imperii annos præcipue impendisse videtur. Dehinc altiores sumsit spiritus, & secum reputans, imperio occidentis præesse imbellem feminam, PLACIDIAM, & hujus ex Constantio filium, VALENTINIANUM III, adhuc infantem, ipsos aggressus Romanos, urbem eorum Arelaten oppugnavit. Theodorico autem, in obsidione hujus urbis hærenti, supervenit fortissimus Legionum Romanarum Dux AETIUS, eo rem perducens, ut Gothorum Rex inceptam obsidionem solveret, pace ac foedere inter hos Duumviros constitutis (*b*). Duobus autem abhinc lustris elapsis Theodoricus vel injuria a Romanis provocatus, vel metuens, ne milites sui, quos novit esse otii impatientissimos, novâ moli-
rentur, Galliam Narbonensem invasit, pluribusque oppidis in suam potestatem reductis, tandem ipsam Narbonam obsidione cinxit, quam forte expugnasset, nisi exercitus Romani Dux, AVITUS, cui a se pridem cognito præcipuum Theodoricus honorem habebat, sua prudentia effecisset, ut Theodoricus ab hac etiam obsidione infectis rebus discederet (*c*). Post hæc Romani, ductu LITORII, Tolosam, Regiam Theodorici sedem, in qua & ipse tunc commorabatur,

batur, subito obsederunt; sed WestroGothorum Rex, quem hac vice succubiturum adversarii opinabantur, densissimis horum globis fortissime perruptis, ad Rhodanum victricia sua extendisset signa, nisi AVITUS, Galliae tunc temporis praefectus, impetum Gothorum pro ea, qua apud Regem valuit amicitia & auctoritate, opportune cohibuisset (*d*). Aliud deinceps belli theatrum, idemque maxime tragicum Theodorico aperitur. Scilicet Vandalorum Regis GENSERICI filius, HUNERICUS, in matrimonium duxerat Theodorici filiam; verum quum Gensericus, cujus animum furiae suspicionum continuo agitabant, sibi persuaderet, nunc suam venenum sibi propinare voluisse, hanc, naso amputato, Patri remisit; quo autem crudeli facto non minus suorum indignationem, quam Theodorici & Gothorum vindictam in se concitavit. Praevidens vero Gensericus, Theodoricum injuriam ac contumeliam, filiae suae illatam, gravissime fore ulturum, in eum commovere studuit ferocissimum Hunorum Regem, ATTILAM, qui occasione imperium occidentale opprimendi inserviens, sollicitationi Genserici se praebuit facilis; subrimens tamen, ne vasta sua detegerentur molimina, simulque praesentens, se unitis Romanorum ac WestroGothorum viribus haud parem futurum, simulata amicitia utrosque tam sibi devincire, quam a se invicem abalienare, operose studuit. Quominus autem subdolum hoc succederet Attilae consilium, unus obstitit prudentissimus Aetius, latens-

latentem in herba anguem Theodorico detegens, eumque simul rogicans, ut suas copias cum Romanis contra ingravescentem Hunorum aliarumque ab his in societatem belli assumptarum Nationum turbinem quanticus conjungeret; cui etiam conditioni libenter assensit Theodoricus. Animadvertens igitur Attila suas techinas esse elusas, summa ope in id nitebatur, ut quod dolo non potuisset, decretoria perficeret pugna, quam nec detrectarunt adversarii. Tandiu igitur hinc Romani ac WestroGothi, inde Huni cæterique socii populi se insequabantur, donec in spatiosissimis campis Catalaunicis congregarentur, in quibus maxima an. C. 451. facta est hominum strages (e). Exitus autem prælii fuit, ut Theodoricus in pugnae fervore, postquam hostium impetum diu ac fortiter sustinuisset, suisque copiis aditum ad victoriam obtinendam parasset, equo dejectus, pedibus suorum equitum, ut communis tulit fama, conculcatus, matura senectute metam vitæ, cum gloria transactæ, attingit (f).

- (a) Vid. JORNANDIS libr. citat. p. m. 115, qui Theodoricum vocat hominem summa moderatione compositum, animi corporisque virilitate abundantem. (b) V. Prosp. AQUITANUS in chronic. C. 426. (c) Vid. Libr. modo citat. an. C. 436. (d) Vid. Histoire du Bas Empire par Mr. Le BEAU Tom. VII. p. 137. (e) Vid. JORNANDIS Libr. cit. 123. In hoc famosissimo fortissimarum gentium prælio ab utrisque partibus CLXII millia hominum occubuisse feruntur, exceptis XC millibus Gepidarum & Francorum, qui ante congressionem publicam noctu sibi fortuito occurrentes, mutuis conciderant vulneribus. (f) Vid. inter alios JORNANDIS Libr. cit. p. m. 121. §. IX.

§. XI.

Pugna hac pugnata, WestroGothi Regem Theodoricum, a se anxie desideratum, sollicitè quæfiverunt, eumque sub ingenti occisorum corporum mole tandem ex sanguine inventum, in hostium suorum conspectu honorifice sepeliverunt. Promeruit etiam hic Rex lacrymas, quibus cineres ejus humectabant WestroGothi; per triginta enim annos, quibus imperio præfuerat, Gothos non minus sua æquitate ac justitia sibi devinxerat, quam aliis gentibus venerationem atque terrorem nominis sui injecerat. Parentali hoc officio peracto. **THORISMUNDUM**, maximum natu filiorum Theodorici, in ipso campo Martio Regem proclamaverunt WestroGothi, qui acerrimam in Hunos vindictam ob cædem paternam spirans, eos e vestigio fuisset aggressus, nisi **AETIUS** fervorem ejus juvenilem prudentiæ suæ frigore restinxisset (a). Idem Aëtius animo adhuc præcipient, unitas WestroGothorum ac Francorum vires, quales tunc temporis erant, Romanis e Gallia prorsus ejiciendis, si qua dissensionis materia forte præberetur, admodum suffecturas, eos disjungere sollicitè studuit; quem in finem Thorismundo persuasit, consultissimum esse, in paternum prope diem reverti regnum; ne fratres, quos domi habebat quatuor, Principes non minus impigros, quam strenuos, occasione absentiae suæ inservientes, palmam regiam ei redderent dubiam. Gestus est Aëtio mos, & Thorismundus, Tolosam reversus, tanto a civibus excipi-

cipitur gaudio, quantum publicus propter obitum Theodorici ferret dolor (*b*). Perhibet quidem JORNANDES, Attilam otii impatientem, paulo post Alanos hac mente fuisse aggressum, ut in Gothos deinceps ex obliquo impetum faceret, Thorismundum autem, has subodorantem insidias, Attilæ occurrissē, atque in ejus copias stragem vix minorem, quam in Catalaunicis campis acceptam, edidisse (*c*); verum quum hoc factum alii reticeant Historici, nec eidem favere videantur circumstantiæ, forte vix ullam meretur fidem. Quidquid sit, Thorismundus dehinc urbem Arelaten arctissima cinxit obsidione, quam etiam cepisset, nisi Galliæ tunc Præfectus, FERRANDUS, plane inermis, probitatis suæ fama comitatus & sua eloquentia munitus, animum ferocis Regis ita placasset, ut hic obsidionem solveret; cujus autem facilitatis quum Thorismundum mox pœniteret, proindeque bellum cum Romanis redintegrare studeret, dolo fratrum suorum, pugnacem adeo Regem non ferentium, tertio, quam regnare cœperat, anno interemtus fuit (*d*).

(*a*) Vid. JORNANDIS *Libr. citat. p. m. 123.* (*b*) Vid. JORNANDIS *Loc. modo citat.* (*c*) Vid. JORNANDIS *Libr. citat. p. m. 125.* (*d*) Vid. *Histoire du Bas Empire par Mr. Le BEAU Tom. VII. p. 363.*

§. X.

Thorismundo in regnum WestroGothorum successit alter filiorum Theodorici, THEODORICUS II, paterni ut nominis ac virtutum hæres, ita nec eidem post-

postponendus, nisi fraterno sanguine suas eruentasset manus, quarum maculam magnis factis & meritis eluere deinceps conabatur. Quamvis pacem amaret, impigrum tamen militum suorum Ducem se præbuit, quoties vel sua gloria, vel regni sui salus ad arma eum vocaret. Ne Romani tranquillitatem publicam, quam suis concedere voluit civibus, turbarent, AVITUM, quem Pater Theodoricus admodum dilexerat, ad solum Imperiale promovit; quo facto & ejus & Romanorum promeruit amicitiam. Deinde quum suus affinis vel cognatus, Suevorum Rex RICIARIUS, nullum suæ ambitioni atque alios populos opprimendi cupiditati statueret modum, Romanique proinde, quorum res tunc maxime agebatur, & horum socius Rex Theodoricus legatos ad eum, ut moderatius se gereret, postulatueros misisset, is autem Theodorici legato arroganter in hunc sensum edixisset, *se, si murmuraret Theodoricus, Tolosam venturum & hujus vires experturum* (a); insolens adeo responsum non tulit WestroGothorum Rex, quem insuper fœdus cum imperatore AVITO nuper initum, ex cujus tenore ipse urbes ac provincias, quas Suevis eripere posset, obtineret, haud mediocriter excitabat; quamobrem contractis copiis, adjunctisque sibi sociis, Riciarium intra suam aggressus est ditionem, prælioque commisso tantam Suevorum edidit stragem, ut totum fere eorum exercitum deleret, Regemque faucium, profugum & tandem captum, multis ejus provinciis in suam potestatem redactis, capite, quæ fe-

ritas erat ejus ævi hominum, plecteret (*b*). His occupatis regionibus præfecit *Agiulphum*, natione peregrinum, sed quem in suam admiserat familiaritatem; hic autem munere suo ita est abusus, ut cives vexaret, Suevos sibi devinciret, horum auxilio novum sibi constituturus regnum; a cohortibus autem Theodorici inter suas machinationes captus, cruenta morte suum expiavit flagitium, *sensitque tandem*, ut loquitur Histicus, *irratum, qui propitium Dominum crediderat contemnendum* (*c*). Sub his belli tumultibus paternum regnum Galicia, Lusitania & urbe Narbona auxerat Theodoricus (*d*); quarum possessionem cum ei dubiam sæpe redderet REMISMUNDUS, Rex Suevorum, quorum vires interjecto tempore valde increverant, inter bellicos hos Principes fuit conventum, ne alter alterum aggrederetur; quod fœdus confirmatum fuit matrimonio Remismondi cum Theodorici filia (*e*); quo tamen Suevorum Rex ad æquiores mentem non fuit reductus. Primus hic fuit WestroGothorum Rex, qui sedem in Hispania regiam constitueret, quæ antecessoribus in Gallia plerumque fuerat (*f*). Paulo post Theodoricus, postquam regno per tredecim annos præfuisset, insidiis fratris Eurici circumventus, an. C. 466 occubuit (*g*).

(*a*) Vid. *JORNANDIS Libr. citat. pag. 126.* (*b*) Vid. *ISIDORI Chronicon Gothorum p. m. 169.* (*c*) Vid. *JORNANDIS Libr. citat. p. m. 126, 127.* (*d*) Vid. *ISIDORI Chronicon loc. cit. (e).* Vid. *ISIDORI Chronicon Suevorum p. m. 180.* (*f*) Vid. *MARIAN. de rebus Hispan. Libr. V. C. 5.* (*g*) Vid. *IDATII Chron. ad an. C. 466.*

§. XII.

Ignominiam, per fratricidium contractam, in Regalis solii fastigio utcumque emendaturus EURICUS, in regno confirmando & augendo, postquam ad gubernacula pervenit, totus occupabatur. Ne autem huic proposito quædam injicerentur moræ, Remismundum sibi devincire studuit; subtimens, ne ipse nefariam foceri sui cædem ulcisceretur; sed qui domesticas res parum curans, vicinos principes variis interea demulcet promissis, dum eorum decerpit regna (*a*). Secum deinde perpendens Euricus, occidentale imperium externis bellis ac civilibus discordiis esse exhaustum, superiorem Hispaniam non solum suæ fecit ditionis, sed facta quoque in vicinas Galliæ provincias irruptione, urbes Arelaten & Massiliam in suam redegit potestatem (*b*). Nec hoc contentus armorum suorum successu, RIOTHMUM, Britonum Regem, ex rogatu Imperatoris ANTHEMII in subsidium Romanorum suas ducentem copias gravi fugavit prælio, quo victo, majorem regionis Bituriensis partem & Alverniam suo adjecit regno (*c*). Ad has WestroGothorum victorias non modo Rex, sed hujus quoque amicus, *Leo* dictus, vir magnæ prudentiæ & raræ omnino integritatis, qui suam Eurico devoverat operam, & interea dum hic externis detinebatur bellis, domi omnia in publicam salutem ordinavit, plurimum contulit (*d*). Ei quoque procul dubio acceptum referebant WestroGothi, quod hoc tempore, uti perhibetur, acceperint legum

Codicem, cum antea moribus tantum ac consuetudine tenerentur (e). Postquam Euricus regno per novemdecim annos præfuisset, Arelate an. C. 484 placide obiit (f).

(a) Vid. *Historie du Bas Empire par Mr. Le BEAU* Tom. VII pag. 492. (b) Vid. *ISIDORI Chron. Goth.* p. m. 170. (c) Vid. *Histoire du Bas Empire* Tom. VIII. pag. 46, 83 & seq. (d) Vid. *Libr. modo cit.* 44. (e, f) Vid. *ISIDORI Libr. & loc. cit.*

§. XII.

Eurico defuncto, WestroGothorum regno præficitur filius ALARICUS, qui quum nimis liberaliter esset educatus, vitam inde a pueritia in ignavo otio & conviviiis transegit, curam negotiorum publicorum amicis, qui sibi maxime placerent, committens. In matrimonium duxit THEUDIGOTHAM, OstroGothorum Regis *Theodorici*, filiam naturalem (a); quo modo sibi hunc devinxit Regem, inter prudentissimos ac potentissimos Principes suæ ætatis habitum; ipse autem Theodoricus thalami sociam sibi junxerat ANDEFLEDAM, Francorum Regis CLODOVÆI, Sororem, his aliisque pactis connubialibus continuam cum vicinis Principibus pacem intendens, ut novum suum in Italia regnum eo melius constitueret. Idem dum simultatum inter Clodovæum, Principem acrem & strenuum, atque Alaricum gliscentes scintillas in belli incendium erupissent, in hoc extinguendo suam quidem operam &

& auctoritatem interposuit; Clodovæum tamen, assumptis licet in suam societatem aliis regibus, impedire non potuit, quin hic in Alaricum arma tamdiu moveret, donec cum, a se superatum, & regno & vita, post viginti trium annorum imperium, privaret; quo casu regnum WestroGothorum in Gallia, postquam per centum circiter annos steterat, an. C. 507 fuit extinctum (b). Susceperat quidem Alaricus ex sua conjugē filium AMALARICUM, cujus, utpote in pueritia utroque parente orbat, curam egit avus Theodoricus; qui quum restitutionem paternarum in Gallia provinciarum, regno Francorum firmiter innexarum, nepoti non posset procurare, eo tamen rem perduxit, ut WestroGothi, intra Hispaniam habitantes, eum sibi eligerent Regem (c).

(a) Vid. *PROCOPII Libr. I. de Bello Gothico Cap. 3.* (b) Vid. *ISIDORI Libr. cit. p. m. 170.* (c) Vid. *JORNANDIS Libr. cit. p. m. 141.*

